

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 7 listopada 2018 r.

Poz. 7001

WOJEWODA ŚLĄSKI

ZARZĄDZENIE ZASTĘPCZE NR NPII.4131.4.78.2018 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 5 listopada 2018 r.

w sprawie zmiany nazwy ulicy

Na podstawie art. 6 ust. 2 w związku z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 1103), dalej jako „ustawa”

zarządza się, co następuje:

§ 1. Dokonuje się zmiany nazwy ulicy "**Edwarda Sosny**" (20605) położonej na terenie Miasta Wodzisław Śląski, na całym jej przebiegu, na "**Adama Asnyka**".

§ 2. Wykonanie zarządzenia powierza się Prezydentowi Miasta Wodzisławia Śląskiego.

§ 3. Zarządzenie zastępcze wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

§ 4. Zarządzenie podlega wykonaniu począwszy od dnia wejścia w życie.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego, zmienia w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. W przypadku niewykonania tego obowiązku w ww. terminie tj. do dnia 2 września 2017 r. właściwy wojewoda ma obowiązek wydania zarządzenia zastępczego, w którym nadaje nazwę zgodną z art. 1 ustawy w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął wyżej wskazany termin. Wydanie ww. zarządzenia zastępczego, zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy winno zostać poprzedzone uzyskaniem opinii Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu potwierdzającej niezgodność nazwy obowiązującej w dniu wejścia w życie ustawy z przepisem art. 1.

W przedmiotowej sprawie Wojewoda Śląski pismem z dnia 5 czerwca 2018 r. o znaku NPII.4100.386.2017 zwrócił się do Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego z prośbą o udzielenie informacji kogo upamiętnia nazwa ulicy **Edwarda Sosny** położonej na terenie gminy Wodzisław Śląski oraz przesłanie kopii uchwały nadającej powyższą nazwę wraz z jej uzasadnieniem.

W odpowiedzi na wyżej wskazaną korespondencję, pismem o znaku AIDM-I.6625.16.2018, przekazano kopię Uchwały Nr 13/75 z dnia 27 listopada 1975 r. w sprawie zmiany nazw ulic na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego.

Powyżej wskazanej ulicy "Edwarda Sosny" w Centralnym Rejestrze Ulic (ULIC) prowadzonym przez Główny Urząd Statystyczny nadano identyfikator 20605.

Wojewoda Śląski realizując wymóg wynikający z art. 2 ust. 1 w zw. z art. 6 ust. 3 ustawy, pismem z dnia 18 grudnia 2017 r. Nr NPII.4100.386.2017 zwrócił się do Instytutu Pamięci Narodowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu o wydanie opinii dotyczącej zgodności nazwy ulicy "Edwarda Sosny" położonej na terenie Miasta Wodzisławia Śląskiego z art. 1 ustawy. W dniu 5 czerwca 2018 r. Wojewodzie Śląskiemu została doręczona opinia Nr BUW-940-11(93)/18 wskazująca, że w ocenie Instytutu Pamięci Narodowej nazwa ulicy "Edwarda Sosny" jest niezgodna z art. 1 ust. 1 ustawy.

W ww. opinii podniesiono, iż *Edward Sosna (1910-1945) urodził się w Skrzyszowie w powiecie Wodzisławskim. (...) Po ukończeniu szkoły Edward Sosna pracował w warsztacie stolarskim. W 1933 r. wstąpił do Komunistycznej Partii Polski. KPP była sekcją polską Międzynarodówki Komunistycznej (Kominternu) z siedzibą w Moskwie. Jako aktywny działacz komunistyczny, został mianowany członkiem Komitetu Dzielnicowego KPP w Rybniku. Zajmował się także kolportażem druków komunistycznych oraz prowadził akcje propagandowe. Zaangażował się w działalność Międzynarodowej Organizacji Pomocy Rewolucjonistom - struktury będącej dodatkowym narzędziem oddziaływania bolszewików na społeczeństwa innych krajów. Za swoją działalność antypaństwową był kilkakrotnie aresztowany. W 1935 r. został zatrzymany z grupą komunistów i skazany na karę 5 lat więzienia za aktywność komunistyczną. Po wybuchu II wojny światowej, współtworzył komunistyczną prosowiecką organizację konspiracyjną - Rewolucyjny Ruch Oporu. W 1942 r. zaangażował się w działalność, utworzonej na polecenie Stalina, komunistycznej Polskiej Partii Robotniczej. Struktury PPR były budowane przez specjalną grupę dywersyjną Marcelego Nowotki, przerzuconą do kraju z Moskwy. W dalszym ciągu Sosna kolportował prasę oraz prowadził propagandę komunistyczną na Śląsku. Zorganizował również w Wodzisławiu oddział komunistycznej Armii Ludowej, będącej zbrojnym ramieniem PPR. W marcu 1945 r. został zatrzymany przez Gestapo i rozstrzelany.*

W podsumowaniu ww. opinii wskazano, że „zgodnie z wykładnią językową "symbolizować" oznacza przedstawiać coś pod postacią symbolu; być symbolem czegoś. Z kolei "propagować" to szerzyć, upowszechniać idee, hasła, myśli (Słownik Języka Polskiego, oprac. E. Sobol, Warszawa 2005r., str. 761, 979). W świetle przytoczonych faktów historycznych nie ulega kwestii, iż osoba Edwarda Sosny stanowi symbol komunizmu, o jakim mowa w art. 1 ust. 1 ustawy. Powyższe znajduje dodatkowe odzwierciedlenie w nazwie ulicy, którą wskazaną postać upamiętnia. Tym samym nazwa ta propaguje komunizm, i jako taka jest niezgodna z art. 1 ust. 1 ustawy.”

Wojewoda Śląski w pełni podziela i przyjmuje wnioski płynące z ww. opinii, uznając konieczność zmiany nazwy ulicy „Edwarda Sosny”, jako sprzecznej z art. 1 ust. 1 ustawy. Jakkolwiek wspomniana opinia jest dość lakoniczna, tym niemniej odwołuje się ona do faktów notoryjnych, których znajomość nie wymaga głębszej wiedzy historycznej (podobnie: wyrok WSA w Krakowie z dnia 25 kwietnia 2018 r. - sygn. akt III SA/Kr 132/18). Zgodnie z art. 1 ust. 2 nazwy odwołujące się do osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących represyjny, autorytarny i niesuwerenny system władzy w Polsce w latach 1944-1989 uważa się również za propagujące komunizm i jako takie sprzeczne z art. 1 ust. 1 ustawy.

Wojewoda Śląski w dniu 11 lipca 2018 r. pismem o znaku NPII.4100.386.2017 zwrócił się również do Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego z prośbą o podanie propozycji nowej nazwy ww. ulicy, ewentualnie wskazanie nazw ulic zlokalizowanych w jej najbliższej okolicy.

W odpowiedzi na powyższe, pismem z dnia 24 lipca 2018 r. o znaku AIDM-.6625.19.2018 poproszono o umożliwienie udzielenia odpowiedzi do końca sierpnia 2018r., ze względu na konieczność przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami. Wojewoda Śląski przychylił się do powyższej prośby. Jednocześnie w piśmie podano nazwy ulic sąsiednich: Stefana Żeromskiego, Elizy Orzeszkowej, Bolesława Prusa, Słoneczna, Wincentego Witosa, ks. płk. Wilhelma Kubsza.

Do dnia wydania niniejszego zarządzenia zastępczego, nie przedstawiono żadnej propozycji zmiany nazwy. W związku z powyższym Wojewoda zdecydował o zmianie nazwy ulicy "Edwarda Sosny" w Wodzisławiu Śląskim na "Adama Asnyka".

Adam Asnyk, (ur. 11 września 1838 r. w Kaliszu, zm. 2 sierpnia 1897 r. w Krakowie) – wybitny poeta i dramatopisarz. W powstaniu styczniowym był członkiem wrześniowego Rządu Narodowego. W latach 1864–1867 przebywał za granicą, w 1866 r. uzyskał doktorat z filozofii na Uniwersytecie Ruprechta i Karola w Heidelbergu. Po powrocie do kraju mieszkał we Lwowie, a w 1870 r. osiadł w Krakowie. Debiutował w 1870 r. na łamach dziennika „Kaliszanin” wierszem „Rodzinnemu miastu”. W 1882 r. został wydawcą krakowskiego dziennika „Nowa Reforma”. Od 1884 r. był radnym miejskim w Krakowie. W 1889 r. został posłem do galicyjskiego Sejmu Krajowego. Był jednym z założycieli Towarzystwa Szkoły Ludowej w Krakowie i jednym z pierwszych członków Towarzystwa Tatrzańskiego.

Twórczość literacką rozpoczął w latach 1864-1865. Był twórcą wielu dzieł literackich, z których najbardziej znane są wiersze, sonety, liczne utwory dramatyczne.

Reasumując, wydanie zarządzenia zastępczego, w sprawie zmiany nazwy ulicy z „Edwarda Sosny” na „Adama Asnyka” należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Na podstawie art. 5 ust. 1 i ust. 2 ustawy pisma oraz postępowania sądowe i administracyjne w sprawach dotyczących ujawnienia w księgach wieczystych oraz uwzględnienia w rejestrach, ewidencjach i dokumentach urzędowych zmiany nazwy dokonanej na podstawie ustawy są wolne od opłat. Zmiana nazwy dokonana na podstawie ustawy nie ma wpływu na ważność dokumentów zawierających nazwę dotychczasową.

Na niniejsze zarządzenie zastępcze, zgodnie z art. 6c ustawy, w związku z art. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki oraz ustawy o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. z 2017 r., poz. 2495), służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia zarządzenia, jedynie w przypadku, gdy brak możliwości wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy, wynikał z przyczyn niezależnych od jednostki samorządu terytorialnego.

z up. Wojewody Śląskiego
II Wicewojewoda

Piotr Kołodziejczyk

Otrzymują:

- 1) Rada Miejska Wodzisławia Śląskiego
- 2) a/a